

PROF. DR HAB. BOGDAN MARCINIEC
 W DNIU DZISIEJSZYM OBCHODZI 70. URODZINY

Szanowny Panie Profesorze,

**Z okazji Jubileuszu
 serdecznie dziękujemy za wszystkie dokonania na
 rzecz Wydziału
 i życzymy dalszych wielu lat sukcesów!
 W imieniu całej społeczności Wydziału Chemii UAM**

**Andrzej Molski
 Dziekan**

Sylwetka Profesora Bogdana Marciniaka

Prof. dr hab. Bogdan Marciniak urodził się 4 lutego 1941 roku w Seceminie. Po zdaniu egzaminu maturalnego w I Liceum Ogólnokształcącym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu rozpoczął studia na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Pracę magisterską wykonał w Katedrze Technologii Chemicznej kierowanej przez Profesora Wieńczysława Kuczyńskiego, a pracę doktorską w Zakładzie Kinetiki i Katalizy pod kierunkiem Profesora Floriana Domki. Podoktorski staż naukowy (1970-1971) odbył na uniwersytecie w Kansas u Profesora Richarda L. Schowena, wybitnego specjalisty z zakresu katalizy i mechanizmów reakcji organicznych.

W 1975 roku przedłożył rozprawę habilitacyjną pt. "Badania kinetyki i mechanizmu reakcji utleniającego rozszczepienia wiązania Si-H w trójorganosilanach w obecności soli Cu(II)". Od 1976 roku był kierownikiem Pracowni Chemii Krzemu, następnie Zakładu Fizycznej Chemii Nieorganicznej, przemianowanego w 1987 roku na pierwszy w Polsce Zakład Chemii Metaloorganicznej. Po uzyskaniu nominacji profesorskiej w 1986 roku objął stanowisko dziekana Wydziału Chemii, a w 1988 roku został wybrany przez Senat na urząd rektora UAM. Był inicjatorem utworzenia Fundacji UAM oraz Stowarzyszenia Absolwentów UAM. Jest twórcą i dyrektorem Poznańskiego Parku Naukowo-Technologicznego Fundacji UAM.

Jest członkiem Polskiej Akademii Nauk od 1994 roku, a od 2010 roku członkiem rzeczywistym PAN. W latach 1996-2007 był przewodniczącym Komitetu Chemii Polskiej Akademii Nauk. Od 2000 roku jest członkiem Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów. Profesor Marciniak był i jest członkiem rad naukowych wielu instytucji i rad programowych licznych czasopism zagranicznych i krajowych. Pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Komitetu Badań Naukowych (1997-2000) i Wice-przewodniczącego Komitetu Polityki Naukowej i Naukowo-Technicznej Rady Nauki MNiSzW (2005-2008). W 2009 roku Profesor Marciniak został wybrany na członka rzeczywistego Europejskiej Akademii Umiejętności (European Academy of Arts, Sciences and Humanities).

Profesor należy do tych uczonych, którzy potrafią skutecznie łączyć badania podstawowe z zastosowaniami praktycznymi. W 1989 roku w Tarnowie powstał z Jego inicjatywy pierwszy w Polsce uniwersytecki spin-off - Przedsiębiorstwo Innowacyjno-Wdrożeniowe "Unisil". Profesor Marciniak jest inicjatorem utworzenia Wielkopolskiego Centrum Zaawansowanych Technologii, w założeniu, multidyscyplinarnego ośrodka grupującego najlepszych specjalistów z nauk ścisłych, przyrodniczych i technicznych.

Efektorem działalności Pana Profesora jest odkrycie szeregu ważnych reakcji katalitycznych w chemii krzemu, boru i germanu. Spektakularnym sukcesem było odkrycie reakcji sililującego sprzęgania olefin z winylosilanami - uznawanej za jedną z najbardziej perspektywicznych reakcji w chemii krzemu.

Osiągnięcie to jest wysoko cenione, w literaturze światowej spotyka się określenie "metatezy Marcińca". Profesor Marciniak jest współtwórcą chemii metalonieorganicznej, autorem pionierskich prac i niekwestionowanym autorytetem w tej dziedzinie. Jest światowym ekspertem w dziedzinie hydrosilylowania, autorem jedynych w światowej literaturze monografii poświęconych reakcji hydrosilylowania (Comprehensive Handbook on Hydrosilylation, Pergamon Press, Oxford 1992 oraz Hydrosilylation. A Comprehensive Review on Recent Advances, Springer, Berlin 2009).

Dorobek naukowy Profesora Marcińca obejmuje około 350 publikacji i rozdziałów w książkach, ponad 120 patentów i zgłoszeń patentowych oraz liczne technologie, których efektem jest 14 udzielonych licencji i wdrożonych małotonażowych technologii. Profesor Marciniak jest promotorem 26 prac doktorskich. Obecnie dziewięciu z jego uczniów jest samodzielnymi pracownikami naukowymi.

Wyrazem międzynarodowego uznania dla osiągnięć Pana Profesora było powierzenie mu organizacji światowych sympozjów: 10th International Symposium on Organosilicon Chemistry (1993), 16th International Symposium on Olefin Metathesis and Related Chemistry (2005) oraz 17th International Symposium on Homogeneous Catalysis (2010). Od 1992 r. prof. Marciniak organizuje serię międzynarodowych szkół katalizy molekularnej (International School on Molecular Catalysis).

Za swoje osiągnięcia naukowe był wielokrotnie wyróżniany. Został odznaczony Krzyżem Kawalerskim i Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. W 2001 roku uzyskał Nagrodę Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcia naukowe. Kolejne lata przyniosły wyróżnienie Medalem im. prof. Wojciecha Świątosławskiego, przyznany przez Stowarzyszenie Polskich Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego oraz Medalem Jędrzeja Śniadeckiego przyznany przez Polskie Towarzystwo Chemiczne. W 2009 roku został uhonorowany prestiżową nagrodą Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej za wybitne osiągnięcia i odkrycia naukowe w obszarze nauk technicznych ("Polski Nobel") oraz Nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w kategorii "badania na rzecz rozwoju nauki". Został wyróżniony przez Polish Market Perłą Honorową w dziedzinie nauki, w ramach rankingu Perły Polskiej Gospodarki a w 2010 roku Nagrodą Pracy Organicznej, przyznawaną przez kolegium redakcyjne Głosu Wielkopolskiego.

Pan Profesor jest wulkanem energii i kopalnią pomysłów, którymi skutecznie zaraża swoje otoczenie. Znany jest ze swojego nietuzinkowego, błyskotliwego poczucia humoru i serdecznego śmiechu.

(Opracowali - uczniowie)